

KURUMUMUZUN ASLÎ ÜYELİĞİNE SEÇİLEN PROF. DR. NİMET ÖZGÜÇ HAKKINDA PROF. DR. U. BAHADIR ALKIM'IN 14 NİSAN 1971 TARİHLİ GENEL KURULDA OKUNAN TAKDİM KONUŞMASI

Sayın Başkan, Türk Tarih Kurumu'nun sayın üyeleri!

Kurumumuzun aslî üyeleri arasına katılan Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Protohistorya ve Eski Önasya Arkeolojisi Profesörü sayın Dr. Nimet Özgüç hakkında takdim konuşması görevinin şahsıma verilmiş olmasından dolayı onur ve kıvanç duymaktayım.

Sahasının tanınmış simalarından biri olan Prof. Nimet Özgüç, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesini bitirdikten sonra 1940'da aynı Fakültenin İlmî Yardımcılığına atanmış, 1943'de doktorasını vermiş, 1949'da Doçent olmuş ve 1958 yılında da Profesörlüğe yükselmiştir.

Sahasına ilişkin araştırma ve yayınları Prof. Nimet Özgüç'ün yurt dışında da yakın ilgi görmesini sağlamış, kendisi Alman Arkeoloji Enstitüsünün Muhabir Üyeliğine seçilmiş, Misafir Profesör olarak Batı Almanya'nın Saarbrücken Üniversitesinde dersler vermiş ve kendisine tahsis edilen burstan faydalanarak Amerika'nın Princeton şehrindeki "The Institute for Advanced Study" adlı bilimsel kurumda bir yıl araştırma yapmış ve meslekî konferanslar vermiştir. Bilindiği üzere, "The Institute for Advanced Study" ancak ihtisaslarında söz sahibi bilgilerin araştırma ve meslekî kollokyumlarını yaptıkları akademik bir müessesedir.

Prof. Nimet Özgüç'ün eğitim faaliyetinin yanıbaşında kazı ve bilimsel incelemeleri hepimizce malûmdur. Kendisi 1940 yılından beri Türk Tarih Kurumu adına yapılan Tek(k)eköy, Kavak (Kaledoruğu), Dündartepe, Elbistan yanındaki Karahöyük, Kültepe ve Altintepe kazılarında faal üye olarak çalışmış ve bu kazılarla ilgili yayınlara iştirak etmiştir. Bayan Özgüç 1963 yılından beri de Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi ve Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü adına Aksaray yakınındaki Acem Höyük kazısını yönetmektedir. Çok başarılı olan Acem Höyük kazıları Eski Anadolu arkeolojisine büyük katkıda bulunmuş ve problematik olan bazı arkeolojik ve ikonografik sorunların çözülmesini mümkün kılmıştır.

Prof. Nimet Özgüç'ün bu güne kadar Türkçe ve yabancı dillerde yurt içinde ve yurt dışında yaptığı yayınları uluslararası bir yankının uyanmasına vesile teşkil etmiştir. Kendisinin kabarık bir yekûn tutan etüd ve kitaplarını huzurunuzda tahlil etmeye vakit ve imkân bulunmadığından Kurumumuz tarafından yayınlanan iki eserini müsaadenizle sizlere hatırlatmaya çalışacağım:

Bunlardan birincisi: "Kültepe mühür baskılarında Anadolu grubu, Ankara 1965"dir. Eski Anadolu sijillografyasında otoritelerden biri olan Bayan Özgüç bu

eserinde Anadolu grubunun üslup özelliklerini tahlil ve tenkidî bir surette incelemekte ve söz konusu olan M.ö. II. binyılının ilk çeyreğinde Anadolu gliptiğinin gerçek hüviyetini açıklamaktadır. Mühür baskılarındaki çeşitli sahneleri (savaş, mitoloji, dua, av, ritüel v.s.) bütün ayrıntıları ile gözden geçirmekte, kült eşyası ve Tanrı sembollerini sistemli bir şekilde tetkik ederek Hitit sanatının başlangıç safhasını aydınlatmaktadır. Eserde yerli ve yabancı tanrıların başarı ile tanımlanmış olması yalnız Anadolu'nun değil, aynı zamanda Yakın-Doğu'nun din tarihi için de ayrı bir önem taşımaktadır.

İkinci eseri ise, "Kultepe Ib katı mühürleri ve mühür baskıları, Ankara 1968"-dir. Prof. Nimet Özgüç bu araştırmasında söz konusu tabakanın mühürlerini ve mühür baskılarını Eski Önasya gliptiği ile tenkidî bir metolla karşılaştırmış ve Kultepe'nin bu alandaki yerini ve değerini isabetli bir surette tespit etmeye muvaffak olmuştur.

Kurumumuz aslı üyesi olmadığı halde yıllardan beri Kurumumuzun ilmi faaliyetinde şevkle ve feragatle çalışmakta olan ve sahasında değerli bir bilgin niteliğini temsil eden Prof. Dr. Nimet Özgüç'ün Türk Tarih Kurumu'nun aslı üyeliğine seçilmiş olmasını takdirle karşılar, kendisinin başarılarının bundan sonra da devam etmesini içten dilerim.